

De Roerdomp

Vereniging Madese NatuurVrienden

januari - februari - maart - april 2012

Bij de voorplaat: Wilgen knotten...

Foto: Cor Huijgens, 26-02-2011

Kleinschalig landschapsbeheer door de natuurclub voor het behoud van de karakteristieke knotwilgen in de Drimmelse polders.

De grote wilgen aan de Buitendijk in Drimmelen waren aan onderhoud toe. Eerst met de handzaag de grote takken hoog doorzagen en daarna met de kettingzaag de stomp netjes kort op de knot afwerken.

In 2011 knotte de MNV het eerste dijkdeel en dit jaar doen we de rest!

Website: ---> www.MadeseNatuurVrienden.nl <---

Doe mee en wordt ook lid van de MNV:

- Mail naar mnv@MadeseNatuurVrienden.nl of bel het secretariaat
- MNV secretariaat: Ankie Stoop - Siemons, tel. 0162 – 51 79 65

MNV karakter:

Wij zijn een vereniging voor Gezellige en Actieve natuurbeleving in de Gemeente Drimmelen en omstreken.

Doelstellingen:

- a) het leveren van een bijdrage aan natuur- en milieubescherming;
- b) de beoefening en verbreiding van de natuur- en milieustudie;
- c) het behouden en verbeteren van de natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden, de flora en fauna en het leefklimaat;
- d) met als ons werkgebied de Gemeente Drimmelen, het Nationaal Park De Biesbosch en de omliggende gemeenten van beiden.

Contributies per jaar:

Jeugdlid (tot 12 jaar) € 10,- / Volwassenen € 18,-

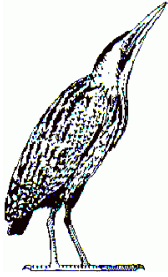
Partners € 27,- / Gezinslidmaatschap € 36,- / Donateur € 10,-

Giften en donaties zijn welkom op rekeningnummer 13 15 11 874 t.n.v. Madese Natuurvrienden te Made.

Publicatie van de Vereniging Madese NatuurVrienden onder de Creative Commons licentie BY-SA

Zie de akte op <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/nl/>

De Roerdomp

37ste jaargang, nummer 1
januari t/m april 2012

Van de voorzitter

Gemeente wil massale kap van knotwilgen! Het is van de Knotse!

Was het niet het voornemen van mede MNV-oprichter Wim de Clerc om middels 'natuur' de Madese jeugd een nuttige bezigheid te bezorgen? Een goed idee, volgens de nu oud-voorzitters Bas Stoop en Wil Borm, want dan kunnen we ook nog het landschap sparen in de gemeente Made en Drimmelen! Aldus opgetekend in 1976 bij de MNV oprichting.

Anno 2012 is natuur niet meer cool, sexy of hot en is mijlenver van de ipod-jeugd en 2^e Kamer verwijderd. Dan blijkt nota bene in onze eigen Blauw Groene gemeente Drimmelen het natuurbesef ook sterk onder druk te staan. De gemeente wil namelijk grootschalige kaalslag in het polderland gaan plegen door als snelle bezuiniging 1/3^e deel van de knotwilgen (ruim 600 stuks) net boven het maaiveld om te zagen.

Na 35 jaar landschapsonderhoud door de MNV op vele locaties in het buitengebied kan en mag deze veel te simpele bezuinigingsmaatregel niet doorgaan! Drimmelen moet zich schamen om zich met bomenkap als onomkeerbare korte termijnpolitiek te presenteren als Blauw Groene Gemeente. Zitten op een bestuurszetel verplicht! Ook aan de natuur!

De MNV gaat daarom in overleg met de gemeente om een deel van het onderhoud van de wilgen te doen om de rest te sparen.

Aan ons zal het niet liggen, dus er zijn buiten het MNV programma al veel knotdagen met vrijwilligers en schoolklassen gepland.

Met NatuurVriendelijke groet, Arjen Stoop

Uitnodiging MNV Pinksterkamp van 25 – 28 mei

In Leende, vlakbij Eindhoven, hebben we een leuke en erg bosrijke locatie gevonden. Het kampprogramma is nog niet bekend, maar een aantal vaste programma onderdelen zullen ook dit jaar weer aan bod komen. Denk maar aan de rondleiding met een gids, de fotospeurtocht in de omgeving, de Sport en Spel avond en natuurlijk de Bonte Avond. Als je iets meer van de accommodatie en de omgeving wilt weten, kun je op internet naar www.riestenblik.nl surfen. Op Google Earth kun je de Riestenblik vinden op coördinaten 51.19.21.55 N en 5.32.56.67 O.

Kortom, ook dit kamp zal weer erg natuurrijk, leerzaam en gezellig worden. Het kamp duurt van vrijdagavond 25 mei tot en met maandagavond 28 mei.

De inschrijfkosten zijn wat hoger dan vorig jaar, omdat we een vrij hoog bedrag als borg en tevens aanbetaling moeten betalen. Na het kamp krijgen we de borg terug en wat daarvan overblijft verdelen we onder de deelnemers. Zo blijven de kosten ongeveer gelijk aan die van vorig jaar.

De kosten van dit kamp bedragen €60,- voor kinderen van 10 jaar en jonger, en €70,- voor iedereen die ouder is dan 10 jaar. Kinderen jonger dan 4 jaar mogen gratis mee.

Opgeven kan vanaf nu bij Bart van der Ven, telefoon 0162-693992 of mobiel 06-42660429 of e-mail naar bartvanderven@hotmail.com

Het verschuldigde bedrag kun je overmaken op **rekening 13.15.41.315** t.n.v. Bart van der Ven o.v.v. MNV kamp en de deelnemersnamen. **Let op, dit is een ander rekeningnummer dan vorig jaar!**

Opgeven graag z.s.m. en we vragen om daarbij minimaal de helft direct te betalen, vanwege de aanbetaling aan de verhuurder. Op deze manier is zowel de MNV als de kampcommissie niet persoonlijk aansprakelijk voor financiële zaken. De andere helft graag **voor 1 mei 2012** betalen.

Deelname aan het kamp is geheel voor eigen risico en de MNV en/of de kampcommissie kunnen op geen enkele wijze aansprakelijk zijn voor schade, diefstal of ongevallen. Zorg zelf ook voor een reisverzekering!

Met NatuurVriendelijke groeten, de kampcommissie

Van de bestuurstafel

Uitnodiging MNV Jaarvergadering op vrijdagavond 16 maart 2012

Als bestuur nodigen we bij deze alle MNV leden van harte uit voor het bijwonen van de Algemene Ledenvergadering. Zie het programma en hieronder het voorstel tot aanvulling van het Huishoudelijk Reglement.

Voorstel tot aanvulling Huishoudelijk Reglement i.v.m. ANBI-status

Toevoegen aan HR/Hoofdstuk 6 Geldmiddelen/Artikel 33 Financiële administratie/Lid 12 Bestemming Batig Saldo bij opheffing vereniging: als gevolg van het verkrijgen van de ANBI-status van de Belastingdienst per 1 januari 2011 zal de Algemene Ledenvergadering, in aanvulling op de Statuten/Artikel 17 Ontbinding en vereffening/Lid 2 Bestemming Batig Saldo, een eventueel batig saldo bestemmen, conform de ANBI-voorwaarden van de Belastingdienst, voor een andere ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling) of algemeen doel.

MNV krijgt ANBI-status van de Belastingdienst

– Uw gift, donatie, sponsorgeld of erfenis in goede handen –

Al vanaf onze oprichting in 1976 hebben velen van u de doelen voor natuurbescherming en natuureducatie van onze vereniging gesteund met een geldelijke bijdrage.

Om de MNV ook in de toekomst te helpen om als onafhankelijke natuurclub te blijven bestaan willen wij dat vertrouwen blijven verdienen. Daarom hebben wij als bestuur in 2010 bij de Belastingdienst de ANBI-status aangevraagd. Op 8 april 2011 ontving het bestuur het goede bericht dat de MNV vanaf 1 januari 2011 is erkend en geregistreerd als Algemene Nut Beogende Instelling (ANBI) bij de Belastingdienst.

Als u donateur wilt worden, een grotere schenking zou willen doen of in uw testament een deel van uw nalatenschap zou willen bestemmen voor de MNV, dan weet u dat uw geld bij ons in goede handen is!

Mocht u dus een geldelijke bijdrage willen leveren aan de MNV, neemt u dan contact op met onze penningmeester, dhr Wim Bijleveld op tel. 0162-686691. Alvast bedankt!

Programma

Zondag 22 januari

Vogelexcursie eiland Tholen

Direct grenzend aan West-Brabant en verbonden met een dam en 2 bruggen liggen op het eiland Tholen een aantal mooie vogelgebieden. Een bezoek aan o.a. de van Haaftepolder, het Stinkgat, de Schakerloopolder en de Scherpenisse polder staan deze dag op het programma. Vertrek om 09.00 uur vanaf Parkgebouw De Liniehof. Terug 17.00 uur. Voor een passende Oosterschelde soep wordt gezorgd, neem zelf een boterham en drinken mee.

Vrijdag 3 februari

Lezing Fietstocht door de Filipijnen

Fietsfanaten Lauran en Hetty Willemsen hebben voor ons een levendig verslag gemaakt van hun rondreis door het Filipijnse eilandenrijk. Een indrukwekkende reis waar elk eiland een verrassing op zich is met aller hartelijkste bewoners. Van 20.00 – 22.00 uur in Parkgebouw De Liniehof.

Zaterdag 25 februari

Wilgen knotten Buitendijk

Landschapsbeheer is verantwoordelijkheid nemen voor het onderhoud. Zonder onderhoud geen behoud; met name voor knotwilgen. Dit jaar dan het onderhoud aan het 2e deel van de Buitendijk bij de fam Smits van Oyen. Brandhoutklantjes met aanhangwagen zijn welkom. Vertrek om 09.00 uur vanaf Parkgebouw De Liniehof. Aanvang werkzaamheden om 09.30 uur op de Buitendijk. Gereedschap en stevige soep aanwezig; eten/drinken zelf meenemen.

Zondag 11 maart

MNV deelname op NK Heggenvlechten

Kleinschalig landschapsbeheer van de Maasheggen in wedstrijdvorm. Cursisten van de MNV bezoeken de wedstrijd en de fam. Stoop verdedigt de 6e plaats van vorig jaar. Hopelijk dit jaar een nog hogere rangschikking op dit Nederlands Kampioenschap Heggenvlechten. Het publiek mag van 11.00 tot 16.00 uur de vlechters aan het werk zien. Professionals vertonen hun vakmanschap en de amateurs strijden om de gouden hiep. Kijk voor alle activiteiten op www.maasheggen.nl

Vrijdag 16 maart   **Jaarvergadering MNV**

Met een presentatie van het jaaroverzicht, een enkele wijziging van het huishoudelijk reglement, de bevinding van de kascontrolecommissie, een toekomstblik en een warm bakkie komen we de avond wel door!
Van 20.00 – 22.00 uur in Parkgebouw De Liniehof.

Vrijdag 23 maart   **Lezing Kano expeditie in Antarctica**

Met de kano door de Biesbosch is prachtig, maar als je echt op kano avontuur wilt... Kom genieten van het levendige reisverslag van Bart van Dijk over het kanoën in ijskoude Antarctische wateren en zijn ervaringen in deze prachtige, maar keiharde zuidelijke poolgebieden.
Van 20.00 – 22.00 uur in Parkgebouw De Liniehof

Zondag 15 april   **Rondwandeling Noordwaard (13 km!)**

De ontpoldering in het kader van ruimte voor de rivier is een dikke plus voor de natuur in de Noordwaard, het poldergebied tussen Werkendam en de Kop van 't Land. De tweede fase is gestart, waarbij vele gezinnen moeten verhuizen om een laag deel van Holland droog te houden.
Vertrek om 9.30 uur vanaf Parkgebouw De Liniehof.

Zaterdag 5 mei   **Open dag Natuurpark Liniehof (10 km!)**

Samen met Streekkoken en vele andere bedrijven en organisaties organiseert de MNV de 10 km wandeling 'Stappen en Happen' langs de Streekproducten knooppuntenroute die ook door en langs Natuurpark de Liniehof loopt. Volg de berichtgeving in de media over de wijze van inschrijving voor deze bijzondere wandeling van 'Vertier en Verteer'.

Zaterdag 12 mei   **Excursie Gastels Laag en Meeshoeve**

We gaan wandelen door natuurgebied het Gastels Laag en brengen daarna een bezoek aan zorgboerderij de Meeshoeve. Het woonhuis van de voormalige boerderij van de boeren Mees is geheel intact en als museumboerderij te bezoeken. We horen over de weck, de bedstee en de zondagse kledij, want met de gids komt de goeie ouwe tijd tot leven. De tuinen en het winkeltje van de boerderij maken de dag compleet.
Vertrek om 09.00 uur vanaf Parkgebouw De Liniehof.

Het Jaar van de Bij...en de Klauwieren...en de Bever!

In het radioprogramma van Vara's Vroege Vogels op 1 januari 2012 is het jaar 2012 uitgeroepen tot het Jaar van de Bij.

Waarom een Jaar van de Bij?

Een extra ruggensteuntje voor onderzoek en media aandacht voor de bijen kan geen kwaad, want extra aandacht is op zijn plaats in verband met de flinke achteruitgang van zowel de honingbij als onze solitaire bijen.

Waarvoor gaat de bijenstand achteruit?

Het is een achteruitgang die vele oorzaken kent, waaronder de afname van het aantal planten en een lagere dichtheid van bloemen, versnippering van leefgebieden (het nest en de voedselplanten dienen op korte afstand te liggen), maar ook een verminderd aanbod van goede nestgelegenheden en helaas natuurlijk bij de honingbij enkele ziektes.

Waar kunt u terecht voor informatie? Natuurlijk bij de natuurclub!

In ons Natuurpark Liniehof zijn in de stenen insectenmuur speciale bijenbroedbuisjes en broedblokken geplaatst.

Ook staat er naast de insectenmuur een bijzondere houten bijenmuur die speciaal is gemaakt voor de solitaire bijen van grote houtblokken met leem

Op deze houten bijenmuur kunt u zelf gerust deze kleine bijen van wel heel erg dichtbij komen bekijken, want solitaire bijen zoemen wel, maar steken niet! Breng daarom een grote loep mee of draai je verrekijker eens om als vergrootglas en ontdek de soorten en kleuren!

Als er iemand van de natuurclub rondloopt, vraag dan gerust om uitleg, we vertellen het graag.

Website over het Jaar van de Bij

Alle informatie is te vinden op www.jaarvandebij.nl en wel van het maken van bijenhôtels tot het aanpassen van de beplanting van je achtertuin, zodat het voedselaanbod voor de bijen ook alle seizoenen door optimaal is.

Deze website zit goed in elkaar, alle weblinks werken en bijna alle info die je mogelijk zou wensen is hier te vinden.

Biodiversiteit: Welke bijen zitten er in mijn tuin?

Als je wilt weten welke bijen jouw zelfgemaakte bijenhôtel bezoeken dan zul je moeten gaan determineren.

Nou is bijen determineren niet echt makkelijk, zeg maar gewoon moeilijk, maar toch krijg je al gauw een heel aardig beeld van de biodiversiteit als je eens een website bekijkt en een determinatieboekje raadpleegt!

Op de website www.solitairebijen.ugent.be (klik op het plaatje) kan je een determinatietabel downloaden (kies in het linker menu Determineren). Ook kun je hier de vliegkalender raadplegen of de SBOverzichtstabel. Alles kun je uitprinten om mee het veld in te nemen.

Heel uitgebreid (meer dan 200 pag.!) is de Voorlopige atlas van de Nederlandse bijen (1999 Theo M.J. Peeters et al), die rechtstreeks via www.repository.naturalis.nl/document/46387 is te downloaden.

Wat je dan nog mist zijn plaatjes als een referentie dat je goed zit. Op www.wildebijen.nl zijn van de verschillende soorten plaatjes te vinden.

Nou is online determineren in het veld met laptop/WiFi niet handig en via 3G duur, maar de hier genoemde informatie kun je natuurlijk ook downloaden op je tablet of op je smartphone en digitaal meenemen.

Heb je liever een veldgids? Een goed naslagwerk met veel foto's is de Gids van Bijen, Wespen en Mieren van Heiko Bellman (Tirion), maar daar is helaas alleen nog maar 2^e hands aan te komen.

Wordt jij de MNV bijenexpert?

Geen gemakkelijk onderwerp het determineren van solitaire bijen, maar laat je eens verleiden!!! Wie wordt onze MNV bijen expert?

Bij deze wordt het studiemateriaal je voor een groot deel online aangeboden, dus ga maar eens ontdekken wat een prachtige diertjes het eigenlijk zijn en hoeveel soorten je kunt vinden.

Kun jij de kleinste kleurrijke bezoekers op de bijenmuur vinden?

Tussen de solitaire bruine en zwarte bijen op de bijenmuur komen zeer kleine, maar ook zeer fraai gekleurde goudwespen voor.

Probeer deze goud, brons, groen, blauw gekleurde mini's maar eens te ontdekken. Ze zijn nog geen halve centimeter lang!

2012, is ook het Jaar van...

Naast het Jaar van de Bij is 2012 voor de vogelaars het Jaar van de Klauwieren en voor de zoogdierenliefhebbers het Jaar van de Bever.

Jaar van de Klauwieren

Voor SOVON en Vogelbescherming zijn de grauwe klauwier en de klapekster dit jaar extra onderzoek waard. De grauwe klauwier neemt weer in aantal toe, maar de klapekster is weg als broedvogel, hoewel het aantal overwinterende klapeksters nou juist weer toeneemt.

Zie <http://www.sovon.nl/?id=973>

Jaar van de Bever

De Biesbosch is sinds 1988 beroemd om zijn bevers, maar er zijn inmiddels veel populaties in Nederland. Zie www.jaarvandebever.nl

Bevers zitten nu al overal langs de Maas en de IJssel en natuurlijk in de Gelderse Poort, maar wist je dat de Oostvaardersplassen al zo ongeveer overbevolkt zijn en weet je ook al van de groeiende Groningse beverpopulatie?

Bestuurlijke informatie

Vereniging Madese NatuurVrienden

Website: www.MadeseNatuurVrienden.nl

E-mail: mnv@MadeseNatuurVrienden.nl

Voorzitter, Parkbeheerder en Biesbosch	Arjen Stoop Adriaan Aertszoonstraat 6 4931 RZ Geertruidenberg stoop@ankieenarjen.demon.nl	0162-517965
Secretaresse, Programma en Natuureducatie	Ankie Stoop - Siemons Adriaan Aertszoonstraat 6 4931 RZ Geertruidenberg stoop@ankieenarjen.demon.nl	0162-517965
Penningmeester	Wim Bijleveld Antwerpsestraat 55 4921 DD Made wjcbijleveld@hotmail.com	0162-686691
Hoofdredacteur, Website, Werkgroep Multimedia, NP De Biesbosch/V&E	Ger Luijten Vuchtschootseweg 20 4838 GJ Breda mnv@MadeseNatuurVrienden.nl	076-8880552
Adviseur Ruimtelijke Ordening en Milieu	Ilse Nelisse - Rovers Prinsenvolderstraat 43 4921 KT Made ilserovers@zonnet.nl	0162-681403

Stichting Liniehof

Parkgebouw Liniehof	Kievitsstraat 3, 4921 VV Made Telefonisch alleen bij gebruik.	06-50942814
Coördinator Parkgebouw	Martien Boelaars Haasdijk 39, 4921 CK Made inemart@casema.nl	0162-683570

